

İSTİKAMET ÜZERE YAŞANAN BİR ÖMÜR: AKİF EMRE

23 Mayıs 2021

<https://www.haber7.com/guncel/haber/3103206-istikamet-uzere-yasanan-bir-omur-akif-emre>

"Ümmet coğrafyacısı" olarak anılan, entelektüel birikimiyle Türk-İslam fikir hayatının son çeyrek asrına derin iz bırakan, Babıali'nin bilge kalem Akif Emre, vefatının dördüncü yılında anılıyor.

Türkiye'de son 30 yılda gazetecilik ve yayıncılık alanındaki faaliyetleri ile yerli düşüncenin gelişimine çok önemli katkılarda bulunan Akif Emre, 23 Mayıs 2017 sabahı 60 yaşında vefat etti. Gündeminde her daim İslam coğrafyası olan Akif Emre'nin ani vedası, sadece Türkiye değil Lahor'dan Üsküp'e, Bakü'den Gırnata'ya, Kudüs'ten Saraybosna'ya, Kabil'den İslamabad'a kadar kendisini tanıyanları derin bir üzüntüye gark etti.

Mühendislik okumasına rağmen yayıncılık yapan Emre, 1957 yılında Kayseri'de doğdu. 1983'ten itibaren bir süre Maveria dergisi ve Akabe Yayınları'nın İstanbul yöneticiliğini yaptı, ardından Pakistan'da bir üniversitede master programına katıldı. Burada Rusya'nın Afganistan işgalini yakından takip eden Emre, Afgan direnişinin Burhaneddin Rabbani, Ahmed Şah Mesud ve Gülbeddin Hikmetyar gibi önemli isimleriyle görüşüp onlarla röportajlar yaptı.

İslam kültür ve medeniyetinin izlerini sürdürdü

Türkiye'ye döndükten sonra askerlik görevini tamamlayan Emre, 1986-1987 yıllarında Seha Neşriyat bünyesindeki İslam Dünyası Ansiklopedisi projesini yönetti. Proje sona erdiği halde yayınevinin tasarrufu sonucu ansiklopedi yayınlanmadı. Bu görevinden sonra yine aynı yayınevinin çıkardığı İlim ve Sanat dergisinin yayın kurulunda bulundu.

İstikamet üzere yaşanan bir ömür:
Akif Emre

"Ümmet coğrafyacısı" olarak anılan Babıalî'nin bilge kalemi Akif Emre, entelektüel birikimiyle Türk-İslam fikir hayatının son çeyrek asrına derin iz bıraktı

Kitapları

- "Küreselliğin Fay Hattı"
- "Göstergeler"
- "İzler"
- "Çizgisiz Defter"
- "Müstağrip Aydınlık Yüzyılı"
- "Aliya"
- "İstanbul'u Yeniden Düşünmek ve Erguvanname"
- "Söyleşiler"
- "Portreler-Kitaplar ve Dergiler"

Belgeselleri

- Elveda Endülüs: Moriskolar (5 bölüm)
- Osmanlı Şehirleri Saraybosna, Mostar, Üsküp, Selanik (İki Bölüm)
- Kudüs (İki Bölüm)
- Mimar Sinan (6 Bölüm)

1957
2 Mart'ta Kayseri'de dünyaya geldi

1975
Lise eğitimini Kayseri Endüstri Meslek Lisesinde tamamladı

1981
Yıldız Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümünden mezun oldu

1983
1983'ten itibaren bir süre Maveria dergisi ve Akabe Yayınları'nın İstanbul yöneticiliğini yaptı, ardından Pakistan'da bir üniversitede master programına katıldı

1986-1987
Seha Neşriyat bünyesindeki İslam Dünyası Ansiklopedisi projesini yönetti
İlim ve Sanat dergisinin yayın kurulunda bulundu

1988-1991
İngiltere'ye giden Emre Londra'da Tottenham College of Technology'de okutmanlık yaptı
İngiltere'de Association of Muslim Writers'ın (Müslüman Yazarlar Birliği) kurucuları arasında yer aldı
Türkiye'ye döndükten sonra iki yıl İnsan Yayınları Genel Yayın Yönetmenliği görevini yürüttü

1993-2006
1993-1995 arasında Bilim ve Sanat Vakfı'nda idarecilik yaptı
Kanal 7'de Dış Haberler Dairesi'nde görev aldı
Yeni Şafak'ın kurucuları arasında yer aldı
Kanal 7'de görev aldığı sırada İslam medeniyetinden izler taşıyan şehirleri konu alan belgesellere imza attı
Selanik, Üsküp, Filibe, Kudüs ve Saraybosna'yı konu alan belgeseller çekti
Küre ve Klasik Yayınları'nın genel yayın yönetmenliğini yaptı

2006-2016
İnternet haberciliğine adım attı ve 10 yıl boyunca Dünya Bülteni haber sitesinin Genel Yayın Yönetmenliği görevini yürüttü

2017
Mayıs ayında Haberiyaat isimli bir haber sitesi kurdu
23 Mayıs'ta ofisinde geçirdiği kalp krizi sonucu vefat etti

23.05.2021

ANKADİS AJANSI

1988-1991 yıllarında İngiltere'ye giden Emre Londra'da Tottenham College of Technology'de okutmanlık yaptı. İngiltere'de İslam dünyasının önemli isimleriyle bir araya gelen Emre, burada kurulan Association of Muslim Writers'ın (Müslüman Yazarlar Birliği) kurucuları arasında yer aldı. Türkiye'ye döndükten sonra iki yıl İnsan Yayınları Genel Yayın Yönetmenliği görevini yürüten Emre, ardından bir sanat galerisini yönetti.

İslam şehirlerine ilgisi

Akif Emre, 2006 tarihinden itibaren ise internet haberciliğine adım attı ve 10 yıl boyunca Dünya Bülteni haber sitesinin Genel Yayın Yönetmenliği görevini yürüttü. 2016'da bu görevinden ayrılan Emre, 2017 yılının Mayıs ayında ise Haberiyyat isimli bir haber sitesi kurdu. Emre, bu projesini hayata geçirdikten 15 gün sonra Haberiyyat'ın ofisinde geçirdiği kalp krizi sonucu vefat etti.

Emre, İstanbul başta olmak üzere tüm İslam şehirlerine âşıktı. Gençlik yıllarından itibaren İslam coğrafyasında düşen her yaprakla, yaşanan her acıyla, parlayan her düşünceyle doğrudan ve yakından ilgilendi.

30 yıllık yazarlık hayatında binlerce köşe yazısına imza attı. Sağlığında bu yazılarının bir kısmını kitaplaştırdı, bazı çalışmalarının kitaplaşması için ise planlar yaptı. Ancak hazırlıklarını tamamlamasına rağmen birçok kitabının yayımlandığını göremedi. Yayına hazırladığı veya planını çıkardığı kitapları hala yayımlanmaya devam ediyor.

Endülüs İslam uygarlığından Filistin'e, Balkanlardan Pakistan'a kadar yazı ve belgeselleriyle izini sürdüğü İslam medeniyetinin sevdalı bir tutkunu oldu.

Daha çok dış haber ve dış politika ağırlıklı projelerde çalıştı ama Akif Emre için dış haberler hiçbir zaman savaş ve çatışma ve saldırılardan ibaret değildi.

Kanal 7, Yeni Şafak, Dünya Bülteni ve en son çıkardığı Haberiyyat haber sitesinde dünya Müslümanlarının sorunlarını, olayların belki de birkaç adım sonrasını tarihi perspektiften ve derinden bakarak yorumlamaya çalışıyordu.

Ona göre habercilik sadece savaş, çatışma ve ölüm sayılarını rapor etmek değildi. Yönettiği tüm haber mecralarında dünya Müslümanlarının hayat tarzını ve kültürünü Türkiye'ye tanıtmaya, Türkiye'deki Müslümanları ise dünyaya tanıtmaya çalıştı. Bunun için yabancı dilde haber portalları kurdu ve yönetti.

İslam şehirleriyle ilgili belgesel serisinde Kudüs, Kırım, Üsküp, Selanik, Bosna - Hersek gibi Osmanlı şehirlerinde Osmanlı ve İslam'ın izini aradı.

Akif Emre yalnızca yazdıklarıyla değil aynı zamanda görsel çalışmalarıyla da hatırlanacak. Estetik kaygılarını bütün imkânsızlıklara rağmen çektiği belgesellerde, yüzlerce fotoğrafa

yansıttı. Fotoğraflarında ışık ve gölge; hayat ve ölüm gibi karşıt fakat dengeli ve birbirini tamamlayıcıydı.

Akif Emre'nin vefatının ardından başta Balkan ülkeleri olmak üzere birçok İslam şehrinde gıyabi cenaze namazları kılındı. Ardından onlarca yazı yazıldı, televizyon programları yapıldı.

Kitapları: "Küreselliğin Fay Hattı", "Göstergeler", "İzler", "Çizgisiz Defter", "Müstağrip Aydınlar Yüzyılı", "Aliya", "İstanbul'u Yeniden Düşünmek ve Erguvanname", "Söyleşiler", "Portreler-Kitaplar ve Dergiler"

Belgeselleri: Elveda Endülüs: Moriskolar (5 bölüm), Osmanlı Şehirleri Saraybosna, Mostar, Üsküp, Selanik (İki Bölüm), Kudüs (İki Bölüm) ve Mimar Sinan (6 Bölüm)

"Eşim bana 'Akif'ten sonra sen ayar tutmuyorsun. Sen başka biri oldun.' dedi."

1975'te üniversitenin ilk günlerinde tanıştığı Akif Emre'nin uzun yıllar en yakın dostlarından olan Ebubekir Doğan, Akif Emre olmadan geçen 4 yılı anlattı.

Doğan, Akif Emre'nin ümmetin sorunları üzerine kafa yoran biri olduğuna dikkati çekerek, **"İstikamet üzere bir insandı. Akif Emre, gençlik yıllarından itibaren Malcolm X ve Aliya'yı çok önemsendi. Onları tanıtmak için çalıştı. Onun anlatmak istediğine talep olmadığı için herkes anlamak istediğini anladı. Nitekim Akif Emre'nin kendisini de kendi bulunduğu konumu destekleyecek şekilde anlama yönünde bir heves içinde. Akif Emre, büyük harflerle söylemek gerekir ki İslamcı idi. Akif Emre, devletçi, milliyetçi, muhafazakâr değildi. Sadece İslamcı idi. Akif Emre Bosna, Orta Asya, Afrika ve Kafkasya'daki Müslümanların sorunlarıyla yakından ilgilenen bir insandı."** ifadelerini kullandı.

Akif Emre'nin büyük bir boşluk bırakarak gittiğini anlatan Doğan, şu an kendisine daha çok ihtiyaç duyulan bir dönemde yaşadıklarını kaydetti.

Doğan, Akif Emre hakkındaki en soğukkanlı olduğu anın onu kaybettiği an olduğunu dile getirerek, Şu değerlendirmelerde bulundu:

"Zaman geçtikçe bende bıraktığı boşluk daha da büyüyor. Daha geçen hafta eşim bana 'Akif'ten sonra sen ayar tutmuyorsun. Sen başka biri oldun.' dedi. Doğru söylüyor. Net olarak söylüyorum, bundan dolayı kompleks de duymuyorum. Ben herhangi bir teklifle karŐılaŐtıđım zaman ki çok büyük teklifler gelmiŐtir. 'Akif ne der?' diye sürekli kendimi onun cetveline vurdum. 'Akif bunu öğrenirse... O buna nasıl bakar?' diye birçok teklifi reddettim. Akif bu bakımdan benim vicdanımdır. Onu vicdanım olarak atamasaydım çok önemli konulara gelir, büyük hatalar yapardım."

Akif Emre'nin her siyasi görüşten insanla görüştüğünü, görüşebildiğini anlatan Doğan, "**Akif Emre, vefatından sonra o kadar istismar edilmek istendi ki, artık kim olduğunu konuşmaktan ziyade kim olmadığını konuşmak zorunda kalıyoruz. İliŐkilerinde belli bir meslekte birikimi olan insanların ideolojik duruşlarına bakmaksızın değer verirdi. Bazı insanlar Akif'in varisi gibi ortalıkta dolaŐtılar onların belli konularda birikimi olduğu için onlara değer verirdi. Akif, onlarla aynı dünya görüşüne sahip olmayabilir ama bunu bulandırarak soran insanları görüyoruz.**" dedi.

"Akif'in söyleyeceği sözlerin eksikliğini hissediyoruz"

Yapımcı-senarist-yönetmen Semih Kaplanoğlu ise Akif Emre'nin dünyadaki eksikliğinin bariz olduğunu dile getirerek, "Onun değerlendirmeleri, olaylara bakıŐ açısı ve kurduğu düşünce-akıl değerlendirmelerine Şu anda çok ihtiyacımız var. Dünyanın gidiŐati, Orta Doğu, Türkiye ve yaŐadığımız coğrafyada yaŐananların akıbeti, buradaki durumların ele alınıŐı için Akif Emre gibi gönül ve akıl adamına ihtiyaç var. O bu ikisini çok iyi dengeleyen biriydi. Akif Emre'nin burada söyleyeceği Őeylerin bugün eksikliğini hissediyoruz. Arif'in de eksikliği bu. Akif Emre aynı zamanda arif bir kiŐiydi. O anlamda da dostları onun dostluğunu da insani hasletlerini de özlüyoruz." diye konuŐtu.

İstanbul'da erguvanları her gördüğünde, Őehirde gezerken Akif Emre'yi hatırladığını belirten Kaplanoğlu, Őunları söyledi:

"Biz her ramazan buluŐurduk. Sohbet ederdik. Ailece görüşürdük. Akif'in olmadığı bir ramazan da bana eskisi gibi gelmedi. O konuşmalar ve muhabbetler eksik kaldı. Őimdiki Kovid-19 süreci... Dünyada yaşanan bu sıkıntılar, Filistin'deki olayları görünce 'Akif acaba bunlara ne derdi?' diye düşünmeden edemiyorum. Düşünce serüveni ve yorumları umarım genç nesiller tarafından daha iyi algılanıp üzerine yeni fikirler üretilir. Bizi birleŐtiren noktaları, bütün Őehirlerin Medine'sini, başka dilleri konuşsak da bizi birleŐtiren mayayı ortaya çıkardı. Mekan üstü mekanı bize hep hissettirdi. Görünmez haritaları dolaŐtı. Bunu da bize hissettirdi."

"Her anını tevhidin peşinde geçirdi"

İbn Haldun Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Alev Erkilet de istikametın ölçülülük, doğru yol üzere olmak, dini ve ahlaki hükümlere uygun bir hayat sürmek olarak tanımlandığını dile getirerek, **"Bu açıdan bakıldığında , Akif Emre'nin bir İslam coğrafyacısı olarak hayatının her anını tevhidin peşinde geçirdiğini söyleyebiliriz. Aldığı tüm kararlarda, tüm sakin direnişlerinde bu ilkeye şaşmaz bir sadakat vardır. Tavizsiz ama kavgacı olmayan, dingin ve onurlu duruşu Allah'tan başkasına boyun eğmeyi reddetmesindedir."** dedi.

Erkilet, Akif Emre'yi gençlerin daha iyi anladığını belirterek, şu değerlendirmelerde bulundu:

"İslam'ı yalnızca bir kültür ögesi olarak değil bütün bir sistem olarak tanımlaması, hür iradeye sahip özgür bireyler tarafından taşınabileceğine inanması, tevazu ve sadeliğe hayranlık duyması nedeniyle gençler onu daha iyi anladı. Ve hamdolsun bugün tüm yazıları Büyüyen Ay Yayınları tarafından derlenip basılıyor ve genç kuşaklara bütünlüklü bir külliyat olarak sunuluyor. Onun tüm üretimlerinin kalbinde bulunan İslamcılığını, düşünce sistematığını tekrar tekrar okuyarak tartışacağız, tam da istediği gibi dinamik bir şekilde geliştirmeye çalışacağız."